

HATÁROZATOK

A TANÁCS 2010/179/KKBP HATÁROZATA

(2010. március 11.)

a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres tiltott felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelmet célzó uniós stratégia keretében a Kézi- és Könnyűfegyvereket Ellenőrző Délkelet- és Kelet-európai Központ (SEESAC) által a Nyugat-Balkánon végzett fegyverzet-ellenőrzési tevékenységek támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 26. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) A kézi- és könnyűfegyverek (SALW) túlzott mértékű és ellenőrizetlen felhalmozódása és elterjedése táplálta a bizonytalanságot Délkelet-Európában, ami súlyosbította a konfliktust a régióban, és aláasta a konfliktust követő béketeremtést, így komolyan veszélyezteti a régió békéjét és biztonságát.
- (2) 2005. december 15–16-i ülésén az Európai Tanács elfogadta a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres tiltott felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelmet célzó uniós stratégiát (a továbbiakban: EU SALW stratégia), amely meghatározza a kézi- és könnyűfegyverek területén megvalósuló uniós fellépés irányvonalait.
- (3) Az EU SALW stratégia egyik célja a hatékony többoldalúság előmozdítása a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres kínálata elleni és azok terjedésének destabilizálására irányuló nemzetközi, regionális vagy az EU-n és tagállamain belüli mechanizmusok kifejlesztése érdekében. Az EU SALW stratégia továbbá a Nyugat-Balkánt a fegyverek tiltott kereskedelme és túlzott mértékű felhalmozódása által leginkább sújtott régiók egyikeként határozza meg.
- (4) Az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja (UNDP) és a korábbi Délkelet-európai Stabilitási Egyezmény (2008 óta: Regionális Együttműködési Tanács) égisze alatt, létrehozták a „Kézi- és Könnyűfegyvereket Ellenőrző Délkelet és Kelet-európai Központot” (a továbbiakban: SEESAC). A SEESAC székhelye Belgrádban található, egy műszaki támogató egységből áll, amely regionális és nemzeti szinten számos operatív tevékenységet támogat.

(5) A SEESAC céljai magukban foglalják a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres elterjedésének és túlzott mértékű felhalmozódásának a megelőzését Délkelet-Európa egészében. A SEESAC különös hangsúlyt helyez olyan regionális projektek kifejlesztésére, amelyek a fegyverek határon átnyúló forgalmának jelenségével szemben lépnek fel.

(6) Az Unió korábban már támogatta a SEESAC-ot a 2002/589/KKBP együttes fellépés végrehajtásáról szóló, 2002. október 21-i 2002/842/KKBP tanácsi határozat révén, melyet a 2003. november 17-i 2003/807/KKBP tanácsi határozattal és a 2004. november 22-i 2004/791/KKBP tanácsi határozattal meghosszabbítottak és módosítottak. E határozatok végrehajtását a Tanács pozitívan értékelte,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az Unió a biztonság és a béke előmozdítására törekszik a Nyugat-Balkánon a hatékony többoldalúság, valamint az olyan ide vonatkozó regionális kezdeményezések támogatása révén, melyek célja a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres elterjedése és túlzott mértékű felhalmozódása következtében a békét és biztonságot fenyegető veszély csökkentése.

(2) Az (1) bekezdésben említett cél elérése érdekében az EU támogatni fogja a SEESAC projektet, amelynek célja a kézi- és könnyűfegyverek által a Nyugat-Balkán biztonságára jelentett veszély csökkentése. Az Unió által támogatandó tevékenységek konkrét céljai a következők kell hogy legyenek:

- a kockázatos és bizonytalan fegyver- és lőszerkészletek kezelésének és biztonságának a javítása,
- a rendelkezésre álló fegyver- és lőszerkészletek csökkentése megsemmisítési tevékenységek révén, valamint
- a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének fokozása, többek között a Nyugat-Balkán országaiban a jelöléssel és nyomon követéssel kapcsolatos nemzetközi és nemzeti jogi okmányok végrehajtása, valamint a fegyverek nyilvántartásba vételi eljárásának javítása révén.

A projekt részletes leírása a mellékletben található.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletje felelős (főképviselet).

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt technikai végrehajtását a SEESAC végzi. E feladatát a főképviselet felelőssége mellett végzi. A főképviselet ebből a célból megkötöti a szükséges megállapodásokat a SEESAC-kal.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 1 600 000 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összegből finanszírozott kiadásokat az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó eljárások és szabályok szerint kell kezelni.

(3) A Bizottság felügyeli az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését. E célból finanszírozási megállapodást köt a SEESAC nevében eljáró UNDP-vel. A megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy a SEESAC-nak – a hozzájárulás nagyságának megfelelően – biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát.

(4) A Bizottság törekszik a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodásnak az e tanácsi határozat hatálybalépését követő mielőbbi megkötésére. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás során esetlegesen felmerülő nehézségekről és a finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

A főképviselet a SEESAC által készített rendszeres beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a jelentések képezik a Tanács által végzett értékelés alapját. A Bizottság jelentést tesz a projekt végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodás megkötésének időpontját követően 24 hónappal, vagy – abban az esetben, ha ezen időtartamon belül finanszírozási megállapodás megkötésére nem kerül sor – az elfogadásának időpontját követő hat hónappal hatályát veszti.

6. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, 2010. március 11-én.

a Tanács részéről
az elnök
J. BLANCO

MELLÉKLET

AZ EU HOZZÁJÁRULÁSA A SEESAC KÉZI- ÉS KÖNNYŰFEGYVEREKSEL KAPCSOLATOS NYUGAT-BALKÁNI PROJEKTJÉHEZ**1. Bevezetés**

A kézi- és könnyűfegyverek (SALW) nagymértékű felhalmozódását Délkelet-Európában a béke és a biztonság előtt álló fontos kihívásként ismerte el az EU SALW stratégia. A Nyugat-Balkán országai különös aggodalomra adnak okot a fegyver- és lőszerartalékok történelmi felhalmozódása miatt. E régióra nemcsak a kézi- és könnyűfegyverek és az azokhoz szükséges lőszeresek további terjedése a jellemző, hanem az is, hogy továbbra is fennáll a más konfliktus sújtotta területekre innen kiinduló fegyverkereskedelem veszélye.

A Nyugat-Balkán országai előtt jelenleg álló legfontosabb kihívás a kézi- és könnyűfegyverek terén tett jogi és politikai kötelezettségvállalásaik gyakorlati végrehajtása, ideértve az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programját és a kézi- és könnyűfegyverek nyomon követéséről és megjelöléséről szóló nemzetközi eszközt (International Marking and Tracing Instrument, ITI) is.

Következésképpen – a kézi- és könnyűfegyverek terjedése kockázatának minimálisra csökkentése érdekében – alapvető fontosságú a kézi- és könnyűfegyverek és az ahhoz szükséges lőszeresek meglévő készletei biztonságának a növelése, a felesleges készletek megsemmisítése és a kézi- és könnyűfegyverek szigorúbb ellenőrzésének a bevezetése, többek között az ITI regionális szintű végrehajtása és a nyilvántartásbavételi eljárás javítása révén. E célok és tevékenységek összhangban állnak az EU SALW stratégiában foglaltakkal. A SEESAC a fenti három tevékenységi területre tartozó projekteket kíván folytatni.

2. A projekt leírása**2.1. A készletek jobb kezelése****2.1.1. A kézi- és könnyűfegyverek készleteinek kezelésével kapcsolatos regionális képzési modulok**

A fegyver- és lőszerkészletek biztonságának növeléséhez való hozzájárulás érdekében a projekt három képzési modul kidolgozását irányozza elő a nyugat-balkáni országok védelmi és belügyminisztériumainak anyagi erőforrásokért felelős tisztviselői számára. A kurzus az ellenőrzésben részt vevő csoportok és tisztviselők előtt fog nyitva állni abból a célból, hogy jobban megismerhessék a készletkezelési technikákkal kapcsolatos legjobb gyakorlatokat.

A projekt végrehajtásának eredményeként növekedni fognak a készletkezelésre vonatkozó nemzetközi előírásokkal és legjobb gyakorlatokkal kapcsolatos ismeretek. Javulni fog a készletkezelési eljárások végrehajtásának mértéke és színvonala, és ezáltal nőni fog a készletek biztonsága és védettsége.

2.1.2. A kézi- és könnyűfegyverek, valamint a lőszeresek tárolására szolgáló helyek biztonságának és védettségének javítása

A projekt révén, a biztonságos tárolókapacitások növeléséhez való konkrét műszaki és infrastrukturális segítségnyújtáson keresztül, javulni fog a fegyverek és lőszeresek tárolóhelyeinek a biztonsága és védettsége a Nyugat-Balkánon. A projekt keretében folytatott tevékenységek segíteni fogják a Bosznia és Hercegovina-i és a montenegrói védelmi minisztériumot, valamint a Horvát Köztársaság Belügyminisztériumát a fegyver- és lőszerkészletek biztonságba helyezéséhez szükséges berendezések beszerzésében és üzembe állításában. A készletek kezeléséért felelős személyzet képzésben fog részesülni.

A projekt eredményeként fokozott biztonsági intézkedések és bejutási ellenőrzés fog megvalósulni a kiválasztott helyszíneken, így módon javítva a lőszerkészletek biztonságát. Következésképpen – a lőszeresek és a fegyverek állapotának jobb ellenőrzése révén – jelentősen csökkenni fog a lopás és a véletlenszerű robbanások kockázata.

2.2. A kézi- és könnyűfegyverek megsemmisítése

A projekt célja a biztonság növelése és a terjedés kockázatának a kiiktatása a felesleges tárolt fegyverek számának jelentős csökkentése révén. A horvát és a szerb belügyminisztérium birtokában lévő felesleges kézi- és könnyűfegyverek csökkentése érdekében a projekt keretében több kézi- és könnyűfegyverek megsemmisítő tevékenységére fog sor kerülni. Horvátországban a tervek szerint a projekt keretében körülbelül 30 000 darab fegyver megsemmisítésére kerül sor. Szerbiában a megsemmisítendő fegyverek számát 40 000 darabra becsülik.

A projekt eredményeként Horvátország és Szerbia belügyminisztériumainak raktáraiban jelentősen csökkenni fog a felesleges és elkobzott kézi- és könnyűfegyverek száma. A begyűjtött fegyverek megsemmisítése nagyban hozzá fog járulni a kézi- és könnyűfegyverek további elterjedésének a megelőzéséhez. Ezenkívül a biztonság javulásához fog vezetni, valamint nagyobb figyelmet fog irányítani a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos kérdésekre a két országban.

2.3. A kézi- és könnyűfegyverek fokozott ellenőrzése

2.3.1. A nemzeti fegyver-nyilvántartásbavételi és -nyilvántartási rendszerek fejlesztése

A projekt biztosítani fogja a meglévő fegyver-nyilvántartásbavételi, -engedélyezési és fegyver-nyilvántartási rendszer(ek) fejlesztését vagy korszerűsítését. A nyilvántartásbavételi rendszerek keretében az egyének és/vagy jogi személyek tulajdonában lévő lőfegyverek és a birtoklásra engedélyezett lőszer mennyiségének nyomon követésével kapcsolatos műveleteket is fognak végezni. A nyilvántartási rendszer tekintetében nyújtott támogatás magában fogja foglalni olyan szoftvertermék(ek) kifejlesztését, amely(ek) nemcsak a polgári tulajdonban lévő fegyvereket azonosítja(azonosítják), hanem a fegyverek, lőszer(ek) és/vagy robbanószer(ek) lőszerraktárakban, engedélyezett raktárakban vagy fegyvertárakban – például rendőrsőkökön vagy központi tárolóhelyeken – történő kezeléséhez kapcsolódó műveleteket is. Lehetséges lesz a használatban nem lévő fegyverek, használók és az eszköz tárolási helyének az azonosítása. A projekt keretében zajló tevékenységek megfelelő technikai infrastruktúrát fognak biztosítani a fegyver-nyilvántartási szoftver bevezetéséhez is.

Az elektronikus fegyver-nyilvántartásbavételi és -nyilvántartási rendszer(ek) kifejlesztésének és üzembe állításának eredményeként teljesülni fognak az ENSZ lőfegyverekre vonatkozó jegyzőkönyvében és az ITI-ben foglalt nyilvántartásbavételi és nyilvántartási követelmények.

2.3.2. A fegyverek begyűjtése és nyilvántartásba vétele

A projekt célja a fegyverek, robbanóeszközök, ágyúk és az azokhoz szükséges lőszer(ek) begyűjtésének a támogatása, többek között a polgári tulajdonban lévő fegyverek nyilvántartásba vételen keresztüli legalizálása révén.

A tájékoztatási célú tevékenységeket a belügyminisztériumok és az UNDP/SEESAC szakértőiből álló bizottságok fogják összehangolni, akikhez szükség esetén más PR-szakértők is csatlakoznak, a legalizálással és az illegális lőfegyverek önkéntes átadásával kapcsolatos részleteknek a nyilvánosság körében való megfelelő terjesztése érdekében. A kampányok leginkább a helyi terjesztési csatornákon keresztül fognak folyni, amelyek a leghatékonyabban képesek elérni a vidéket. A helyi információterjesztést nemzeti szinten a sajtóban megjelenő tudósításokkal, interjúkkal és dokumentumműsorokkal fogják megerősíteni. A kampányokkal kapcsolatos információkat az elektronikus és az írott médiában fogják közzétenni. A kampányüzenetek pozitív hangvételűek lesznek, és bemutatják a törvény gyakorlati végrehajtását.

A projekt azáltal, hogy eltávolítja a veszélyes fegyvereket az utcáról a nyilvánosság és a rendőrség közötti kölcsönös kommunikáció révén, növelni fogja a biztonságot a Nyugat-Balkán egészében. A projekt különösen meg fogja szólítani az illegális fegyvert birtoklók minden korosztályát, és mindazokat, akik fegyvert szándékoznak beszerezni.

2.3.3. Regionális szeminárium a jelölésről és a nyomon követésről

A projekt keretében kétnapos regionális szemináriumot fognak szervezni, amelynek tervezett helyszíne előreláthatóan a szerbiai Belgrád lesz. A szemináriumon naprakész áttekintést nyújtanak a nemzetközi jogi okmányokhoz való csatlakozásról, valamint a jelölésről és nyomon követésről szóló nemzeti jogszabályok elfogadásáról a Nyugat-Balkánon. A szemináriumon át fogják tekinteni a nemzeti jogszabályok végrehajtását is. Az egyik konkrét cél az ENSZ lőfegyverekről szóló jegyzőkönyve értelmében a behozott fegyverekre vonatkozó jelölési követelmények végrehajtása lesz.

E regionális szemináriumon többek között a nyugat-balkáni országok, a nemzetközi szervezetek – a nem kormányzati szervezeteket is ideértve – és a nemzeti ipar képviselői, valamint az uniós tagállamok technikai szakértői fognak részt venni. A szeminárium résztvevőinek száma várhatóan legfeljebb 50 fő lesz.

A szemináriumon jelentést készítenek az előadásokról, a vitákról és az ajánlásokról. A szeminárium dokumentumai online elérhetőek lesznek.

3. Időtartam

A projekt becsült teljes időtartama 24 hónap.

4. Kedvezményezettek

A projekt kedvezményezettjei a nyugat-balkáni országoknak a fegyverzet-ellenőrzésért és a készletek kezeléséért felelős nemzeti intézményei.

A nyugat-balkáni országok népessége részesedni fog a projekt eredményeiből, a kézi- és könnyűfegyverek széles körű elterjedtségéből eredő bizonytalanság és instabilitás csökkenő veszélye révén.